

τις, ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος ὕψους ἐφ' οὗ ἔχει τὰς ἀδαμαντίνας κρηπίδας ὁ ὑπερνεφής καὶ φωτόπλαστος Θρόνος Του, στοργικὸν πλανῶν βλέμμα ἐπὶ τοῦ μικροκόσμου τούτου τῆς κόνεως τῶν κόσμων ἐφ' οὗ οἰκοῦμεν, καταπέμπει ἡμῖν ἀενάως τὸ ἀνθοστεφές ἔαρ μετὰ τὸν κρυσταλλοφόρον χειμῶνα, τὴν ἡλιόφωτον αὐγὴν μετὰ τὴν νύκτα, τὴν ζοφεράν καὶ πενθήρη, καὶ μετὰ τὴν στεινὸν πυρὸν θλίψιν, τὴν γλυκεῖαν καὶ δροσὸν πυρὸν Χαράν.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ.

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

ἐκ τῶν παπύρων.¹

Οἱ πάντες γινώσκουσιν ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον ἐξέπλησσε διαρκῶς τὸν κόσμον διὰ τῆς ἀποκαλύψεως νέων κλασικῶν κειμένων, ἥτοι τῆς «Ἀθηνῶν Πολιτείας» τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τῶν «μυμιάμβων» τοῦ Ἡρόδοτου, οἵτινες ἠδύναντο ν' ἀποκλιθῶσιν εἰδύλλια, ἂν δὲν ἐξέπροσώπων τοσοῦτον οἰκεία καὶ ἀπλοῖα θέματα. Ἀμφότερα τὰ νέα ταῦτα κείμενα, ἵνα παραλίπωμεν τόμον ὅλον σελίδων τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεύς, ἐξεδόθησαν ἐν πληρεῖ πανομοιότητι προκαλέσαντα ἀληθῆ κατακλυσμὸν κριτικῆς φιλολογίας. Ἡ νέα ἐκδοσις μετὰ τοῦ ἐκ πινάκων ἀτλαντος αὐτῆς, εἶναι ὅλως διάφορος, ἅτε μὴ περιλαμβανούσα καθαρῶς φιλολογικὰ ἢ κλασικὰ κείμενα ἢ καὶ τόσον νεωστὶ ἀνακαλυφθεῖσαν ὕλην. Ἡ σπουδαῖότης ὅμως αὐτῆς ἐγκρατεῖται ἐν τῷ ὅτι ὁ κατ' αὐτὴν πριτανεύσας σκοπὸς εἶναι ἡ ἀκριβεστέρη ἀναδημοσίευσις τῶν ὑπὸ τοῦ Φόρσαλ (Forshall) δημοσιευθέντων ἤδη ἀποσπασμάτων μετὰ τοσοῦτων βελτιώσεων, ὥστε νὰ ὑπερτερῇ τῆς ἀρχαιοτέρης ἐκδόσεως. Σπουδαῖον μέρος τῶν κειμένων τούτων προήρχεται ἐκ θησαυροῦ, ὃν διανεμήθησαν πρὸς ἀλλήλους οἱ ἀνακαλύψαντες αὐτὸν καὶ ὅστις ἐπωλήθη εἰς διαφόρους, ἀπὸ τῶν ὁποίων πάλιν μέρη τινὰ ἐφθασαν εἰς Λούγδουνον, Ρώμην, Τουρίνον, Παρίσιον καὶ Λονδίον. Οὕτω δι-κανικὰ ἐγγράφα, ἀποτελούμενα ἐκ παραπόνων, ἀπαντήθησαν, ὑπομνημάτων καὶ ἀποδείξεων δύνανται νὰ ἐρμηνευθῶσι διὰ παραβολῆς τῶν ἐν διαφόροις μουσείοις συλλογῶν πρὸς ἀλλήλας. Τοῦτο συμβαίνει ἐν τῇ μακρᾷ σειρᾷ ἐγγράφων, ἀναγομένων εἰς τὰς ἀζώσεις τῶν διδύμων ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθῶν Θαιδός (;) καὶ Θαοῦντος (;) (Thaë and Thaous), αἵτινες διωρίσθησαν νὰ παρέχωνται ἡμερησίως ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐν Μέρφιδι Σεραπείῳ, παρεχομένου αὐταῖς μηνιαίου σιτηρεσίου ἄρου καὶ ἐλαίου. Ἀλλὰ τὸ ἐν εἶδει ἀμοιβῆς τοῦτο σιτηρεσίον εἶχεν ὑστερήσει καὶ αἱ διδυμοί, διαμαρτυρούμεναι· ἐπὶ τῇ ἡν ὑφίστανται πείνῃ, πολιορκουσί τὰς ἀρχὰς δι' ἀναφορῶν.

1) Ἐξ ἀγγλικῶν περιοδικῶν ἀρσένων τῶν ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἐν τῇ Νέῃ Ἐπιθεωρήσει (New Review) δημοσιευθεῖσαν μελέτην τοῦ καθηγητοῦ Μαχάφφου (Mahaffy) περὶ τῶν ἐπ' ἐσχάτων ἀνευρεθέντων παπύρων.

Τὴν ὑποστήριξιν τῶν αἰτήσεων αὐτῶν ὅμως διηύθυνε ἐξ ὀνόματος αὐτῶν Πτολεμαῖος τις, υἱὸς Γλαυκίου το μακεδόνα, ὅστις εἶχεν ἀποχωρήσει ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐν δεκαετίᾳ ὡς ἐρημίτης μεθ' ὅρων, παρακωλύοντων αὐτὴν τὴν ἐξοδὸν ἐκ τῆς τοῦ ναοῦ περιοχῆς. Ὁ Πτολεμαῖος οὗτος ἦτο προδότης οὐχὶ εὐκαταφρόνητος συγγραφεὺς, ἐκ τοῦ καλῆμου δ' αὐτοῦ ἔχομεν πολλὰ προσωπικὰ παράποναι ὡς καὶ τὰ ἐξ ὀνόματος τῶν ἐν λόγῳ διδύμων. Καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὸ γνωστὸν ἀποτέλεσμα οἱ διδυμοὶ ἀνεκτίσαντο ἐπὶ τέλους τὰ καθυστεροῦντα αὐταῖς ἄρου καὶ ἐλαίον.

Φαίνεται ὅτι ὅταν αἰγυπτία μήτηρ ἐκέκτητο διδυμοὺς τὰ ὀνόματα, ἅπερ ἐδίδεν ἐκάστῳ αὐτῶν, ἦσαν τόσον ὅμοια ἀλλήλοις ὥστε ἡ διάκρισις αὐτῶν δὲν ἦτο εὐχερεστέρη τῆς διακρίσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐνός τῶν διδύμων ἀπὸ τοῦ ἄλλου· αἱ διαφοροὶ γράφαί τῶν ὀνομάτων «Θαοῦς» καὶ «Θαῖς» (Thaous, Thaë) εἶναι τοιαῦται ὥστε ἂν ποῦ ἀπηγνῶμεν τὸ ἕτερον αὐτῶν κατ' ἐκείνην, δυσχερῶς θὰ ἠδυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τίνος ἀκριβῶς τῶν δύο πρόκειται. Αἱ κόραι αὗται ἀπετέλουν μέλη τοῦ ὀμίλου τῶν ἱερέων καὶ ἀκολουθῶν, οἵτινες ἦσαν διωρισμένοι ἐν τῷ μεγάλῳ ὀμίλῳ ναῶν, εἰς τῶν ὁποίων ἦτο τὸ Σεραπείον. Ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἱερέως μέχρι τοῦ ἀκολουθῶντος ὑπῆρχε βαθμιαία ἐκ τῶν ἀνω πρὸς τὰ κάτω ἱεραρχία τόσον πολὺπλοκος, ὅσον καὶ ἐκείνη, ἣν ἀπαντῶμεν ἐν τοῖς δημοσίοις ὑπουργήμασιν. Ἀλλὰ πρὸς τοῖς μισθοδοτούμενοις τούτοις ὑπαλλήλοις ἀποκαλύπτεται ἡμῖν καὶ γεγονός, ὅπερ οὐδέποτε ἠδυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν — ἡ ὑπαρξὶς μοναστικῶν ἰδεῶν, ἡ ὑπαρξὶς ἐκουσίων μοναστῶν, οἵτινες ἀπέφευγον τὸν κόσμον καὶ ἀνέζητουν τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ ναοῦ. Ὁ Πτολεμαῖος δὲ ἀποκαλύπτει εἰς ἡμᾶς ὅποια τινα ἦσαν τὰ καθήκοντα αὐτοῦ· βεβαίως ὅμως ταῦτα ἐπέτρεπον αὐτῷ νὰ ἐνδιαφέρηται περὶ τῶν κοσμικῶν πραγμάτων· διότι οὐ μόνον διεύθυνε τὴν περίπλοκον ταύτην ὑπόθεσιν τῶν διδύμων ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, τὴν ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τῶν ὁποίων καὶ ἀνεδεῖξάτο ὅλως ἐξ ἀγνῆς (ἢ προθυμίας), διότι οἱ διδυμοὶ οὐδεμίαν εἶχον πρὸς τοῦτον συγγένειαν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδίας ἐπιμελεῖται περιουσίας διὰ μέσου νεωτέρου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, ὑπὲρ οὗ καὶ ἐξαίτεται θέσιν ἐν τῷ στρατῷ. Ἡ ἐν τῷ ναῷ ὅμως ἀπομόνωσις αὐτοῦ φαίνεται ὅτι ἦτο ἐπιβαλλομένη. Ἀγνοοῦμεν ὅποια ἦσαν τὰ αἶτια, ἅτινα κατέπεισαν αὐτὸν ν' ἀποδεχθῇ τὸν βίον τοῦτον, ἀλλ' ἐν τῇ συλλογῇ ὑπάρχει καὶ ἕτερον ἐγγράφον, καταδεικνύον ὅτι πρὸς τὸν πατέρα, καταλιμπνῶν αἰφνης τὸν οἶκον καὶ τὴν οἰγένειαν, κατέφευγεν εἰς τὸ Σεραπείον χωρὶς νὰ γνωστοποιῇ αὐτῇ τὰς προθέσεις αὐτοῦ ἢ καὶ τὸ μέρος, εἰς ὃ κατέφευγε, μέχρις ὅτου κατεβάλλετο ἴσως ὑπὸ τῶν τύφων τοῦ συνειδότος. Πρὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐγγράφου τούτου φανταζόμεθα ὅτι εὐρισκόμεθα ἐν τῷ Μεσαίῳ. Ἰδοὺ τὸ κείμενον αὐτοῦ¹ (Πάπ. ΜΒ'):

« Ἰσιὰς (;) τῷ ἀδελφῷ Ἡφαιστίῳ — Εἰ εὖ ἔχεις τὴν

2) Ἐν μεταφράσει ἐκ τοῦ ἀγγλικῶν, καθόσον ἐν τῇ παρουσίᾳ μελέτῃ δὲν δίδεται τὸ πρωτότυπον.

ὕγιειαν, καλῶς δὲ τὰ ἄλλα, εὖρησαι ἐν ἡ θέσει διαρκῶς ἱκετεύω τοὺς θεοὺς νὰ διατελῇς. Καγὼ δ' εὖ ἔχω ὡς καὶ τὸ τέκνον καὶ σύμπας ὁ οἶκος, διαρκῶς πάντων σκεπτομένων περὶ σοῦ. Ὅτε ἔλαβον τὴν σὴν ἐπιστολὴν διὰ τοῦ Ὁρου (;) (HOROS), ἀγγέλλουσιν τὸν ἐν Μάμφιδι, ἐν τῷ Σεραπείῳ, μοναχὸν σου, κῆρυξά σου πᾶσα ταῖς θεοῖς ἐπὶ τῷ ὅτι σῶος καὶ ὑγιὴς διετέλεις, θλίβομαι ὅμως ἐπὶ τῇ μὴ εἰς τὸν οἶκον ἀφίξει σου μεθ' ἀπάντων τῶν λοιπῶν αὐτοῦ κρατουμένων¹, διότι καθ' ὅλην τὴν τοιαύτην κρίσιν, ἐπαρκέσασα ἐμοὶ τε καὶ τῷ σὺ τέκνῳ, ἐν μεγίσταις δ' εὐρισκομένη δυσχερείαις ἐνεκα τῆς τῶν τροφῶν υπερτιμήσεως, ποῖαν δὲ τινα βοηθίαν ἀναμένουσα ἀπὸ σοῦ, ἐπιστρέφοντος, ὥρῳ ὡς οὐδέποτε ἐπιστροφὴν ἐβουλεύσω ἢ ταῖς παρ' ἡμῖν δυσχερείαις προσέβλεψας. Ἀλλὰ καὶ σοῦ ἔνταυθα ἔτι παρκαμένοντος ἐν μεγίστη εὐρισκόμεθα ἐνδείξ, πολλῶν δὲ μᾶλλον μετὰ τὴν πρόσθετον τοῦ χρόνου πάροdon καὶ τοὺς χαλεποὺς καιροὺς καὶ τὴν παντελὴ ἑλλειψίν βοηθείᾳ σου πρὸς ἡμᾶς. Καὶ ἤδη ὅτι ὁ τὴν σὴν ἐπιστολὴν κομίσας Ὁρος εἶπεν ἡμῖν ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν σῶν καθ' ὅλοκληρίαν ἐλύθης ὄρων, ἐν πλήρει ἀνησυχίᾳ εὐρίσκομαι. Ἀλλ' ἀφοῦ ἤδη συμβαίνει ὥστε ἡ σὴ μήτηρ ἐν ἄγαν δυσαρέστῳ ὑγιεινῇ καταστάσει νὰ εὐρισκῇται, καλῶς θὰ πράξῃς χάριν αὐτῆς τε καὶ ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐπανερχόμενος, εἰ μὴ ἀπολύτως κωλύσαι. Χαῖρε, ἐπιμελοῦ δὲ τῆς ὑγείας σου».

Ἡ χρονολογία φαίνεται ἀνταποκρινόμενη εἰς τὸ 172 π. Χ. Ὅπως παραπλησίως ἐπιστολὰς θὰ ἔγραψαν ἐν ἀπορίᾳ εὐρισκόμενοι σύζυγοι καὶ ἀδελφοὶ εἰς ἄνδρας, καταλιπόντας τὸν κόσμον καὶ τὴν τρομερὰν πιθανότητα αἰωνίων βασάνων καὶ ἀποσυρθέντας εἰς τὰς ἐρήμους καὶ τὰ ἄσκη, ἵνα τὴν ἰδίαν σώσωσι ψυχὴν διὰ τοῦ ἀσκητικού βίου τοῦ ἀναχωρητοῦ!

Γ. Κ. Λαζαρίδης.

ΛΙΝΑ.*

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Δάκρυα καὶ δρόσος.

III.

Ὅπως φθάσῃ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἠκολούθει τὴν πάροdon Ῥαφαήλ, περιοριζομένην ὑπὸ λαμπρῶν οἰκῶν μετὰ κιγκλιδοφόρων φρακτῶν, δι' ὧν κυκλοφορεῖ τὸ φῶς καὶ ὁ ἀήρ, καὶ εἰς ὧν τὰς προσόψεις διακρίνονται παρὰ θύρα μόνον ὅπως ἐμφανίζονται πρὸ αὐτῶν κατὰ διαλείμματα οἰονεῖ φαντασιώδεις χαρίεσσαι ἢ χαῦνοι μορφαί. Πρὸ ἐνός τῶν κιγκλιδωτῶν τούτων ἴστατο δῖφρος. Ὁ ἀμαξηλάτης ἀκίνητος ὑπὸ τὸν ἐκ διφθέρας χειμερινὸν αὐτοῦ μαν-

δύχον, ἀνέμενε, ἔτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν, ἐπισκέπτην τινὰ βραδύνοντα ἐν τῷ οἴκῳ. Ὁ ἵππος, ὠραῖον καὶ ὑπερήφανον κατὰ μέλαν ζῶον, ἐκράνινεν ἐξ ἀνυπομονησίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἦν αὕτη βεβαίως συνήθης εἰκὼν· ἀλλὰ διὰ τί ὁ Ἰωάννης αἰφνιδίως προσηλώθη εἰς αὐτήν; διατί, ἐπὶ τοῦ φατνώματος τοῦ θυριδίου τῆς ἀμάξης, παρετήρησεν, ὑπὸ φανταστικόν τι στέμμα συμπεπλεγμένους ἐν μονογράμμῳ τοὺς χαρακτῆρας Ι καὶ Μ; Ἀλλ' αἱ ἐντυπώσεις αὗται ὑπῆρξαν βεβαίως ἀδιέφοροι. Αἰφνης ἤχος φωνῶν ἀναπηδῶν ἐκ τοῦ κιγκλιδωτοῦ, φωνῶν γυναικείων, μετὰ τόνου μουσικοῦ, μετ' ἀπηχίσεως παραδόξου ἡδύτητος, ἠνάγκασεν αὐτὸν ν' ἀνασκιρτήσῃ· εἶχεν ἤδη παρέλθει τὴν ἀμχάν. πρῶτην δὲ ἡδὴ φορὰν ὁ σπουδαῖος καὶ σοδάρος νεανίας ἐπεστράφη ἵνα ἴδῃ τίς ἦν ὁ λαλήσας.

Εἶδε τότε γέροντα κυρτόν πως, διανοίγοντα τὸ θυριδίον, καὶ γυναῖκα νέαν ἔτι καὶ ὠραιότατην, ὡς ἀντελήφθη, κλίνουσιν πρὸς νεκνιδά τινα, ἀσπαζομένην αὐτῆς τὸ μέτωπον, καὶ λέγουσαν αὐτῇ μετὰ τόνου ἀγάπης.

— Εἰς τὸ ἐπανιδεῖν, Λίνα! εἰς τὸ ἐπανιδεῖν, μικροῦλά μου!

— Εἰς τὸ ἐπανιδεῖν, θεῖά μου· ἀπεκρίνατο ἡ νεᾶνις. Καὶ ἐπήδησεν εἰς τὸ ὄχημα ἐλαφρῶς· ὁ γέρον ἀνέβη κατόπιν, ἔκλεισε τὴν θυρίδα, καὶ ὁ Ἰωάννης εἶδε λεπτὴν χειροκτιοφόρον χεῖρα φιλικῶς πρὸς τὰ ἔξω νεύουσιν πρὸς ἀποχαιρετισμόν. Εἶτα ἡ ἀμαξὴ ἐστράφη, οἱ τροχοὶ ἔτριξαν περιστρεφόμενοι περὶ τοὺς ἄξονας αὐτῶν, ἡ δὲ σιδηρὰ τοῦ κιγκλιδωτοῦ θύρα ἐκλεισθὲ βαρέως, ἀρίνουσα βρόντον μεταλλικόν.

Διὰ τί ὁ Ἰωάννης ἐδοκίμασεν εἰς τὸν ἦχον τῆς ἀγνώστου ταύτης φωνῆς οἰονεῖ ἀόριστον ρίγος πυρετοῦ τρομεροῦ καὶ ἐν ταύτῳ ἐνηδόνου; — Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ, προσηλωμένος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἔνθα ἡ γοητεία συνεκράτει αὐτόν, δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσύρῃ τὸ βλέμμα ἀπὸ τῆς ἀμάξης, ἥτις ἐπανήρχετο πρὸς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἵππος δὲν εἶχεν ἔτι ἀρχίσαι τὸν ταχὺν αὐτοῦ τριποδισμόν, καὶ οἱ τροχοὶ ὠλίσθαινον ἔτι ἀβεβαίως ἐν τῷ χαλνῷ ῥυθμῷ τῆς ἐλαστικότητος, ὁ νεανίας, οὗ ἡ καρδία ἐπαύσατο πᾶλλουσα, ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ παραθύρου, μορφήν λατρευτήν, οἶαν ἡ ὀνειροπολία τοῖς ἀγγέλοις ἀποδίδωσιν, μετὰ στέφους λαμπεροῦ, οἰονεῖ σέλαος, ἐκ ξανθοχρῶσου κόμης, καὶ μεγάλων μαύρων ὀφθαλμῶν, οἵτινες ὅσῳ βραχεῖα ὑπῆρξεν ἡ ριπὴ αὐτῶν, διέχυσαν ὅλην αὐτῶν τὴν ἀστραπηβόλον λάμψιν εἰς τὰ ἐκτεθαμβημένα τοῦ Ἰωάννου βλέμματα.

Ἰδοὺ ἄπασα ἡ σκηνή. Ὁ Ἰωάννης οὐδὲν πλέον εἶδε· ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐκλονήθη ἐπὶ τῶν ὤμων, τὴν δὲ καρδίαν αὐτοῦ ἐνέκρωσεν αἰφνιδίον ψυχός, οἰονεῖ ἀπελπισίας τινός ἀμέτρου ἢ θλιβερά ἐπαφῇ.

Ὅτε συνῆλθεν εἰς ἑαυτόν, ἡ ἀμαξὴ εἶχεν ἀρανισθῇ· μᾶτην δ' ὁ νεανίας ἀνεζήτησεν αὐτὴν δι' ὀρίστου βλέμματος. Τότε ἐφάνη αὐτῷ ὅτι τὸ πᾶν σκοτίζεται, καὶ μόρσιμος νύξ μετὰ ζοφερὰς ὀμίχλης ἐπιχέεται ἐπὶ τῆς πρὸ μικροῦ ἔτι ἡλιολαμποῦς ὁδοῦ. Τὰ

1) Ὁ τόπος καὶ ἡ περίστασις τῆς κρατήσεως ταύτης ἡ φυλακίσεως ὑποτίθεται ὡς γνωστός.

*) Ἰδε ἀριθ. 1, σελ. 16—19.